



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quaecumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Ejusdem Sermo XIII. Die Altera, id est, Dominica Dictus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

POST ACCEPTAS DENUNTIATIONIS LITERAS. 93

In praefat. for-
mum.

Hinc & Euthetius. Quomodo potero, aut fer-
vidum pietatis tuae zelum oratione adaequare mea;
aut officium veritatis debitum cumulatam mensura
reddere; aut mendacii omnia nunc turbantis co-
hibere impetus, quando temeritatis & amenia
plena sunt, quae dicuntur, omnia? Dicuntur au-
tem summa cum impudentia & arrogantia, ut
nunc quidem, quod ausi hactenus non sunt, au-
suri sint: usque adeo haereticorum malitia non jam
amplius clam leviterque simplicioribus insidiata-
ra: sed ut quae summam omnium potestatem ha-
beat, nullum non facinus se patratura, sumpto-
que sibi in omnes imperio leges praescriptura, ad
placita sua quosvis pertrallura, obedientiam su-
bitam flagitatura, cognitura causas, poenas a di-
ligentioribus pietatis cultoribus exactura, & hunc
quidem involutura injuriis, patria pulsatura al-
zerum, huic accusationum textura laqueos, illum
de dignitatis sua gradu deturbatura, alium de-
jectura audacia, alium vocum inanimum ampullis
in nasam tractura. Taceo vincula, carceres,
multas, infamiam, flagella, miserabilia caedium
spectacula.

Et postea: Indicta causa condemnant; quae
falsitatis nunquam convicerunt, rejiciunt; auda-
ciam fortitudinem dicunt; crudelitatem vocant
zelum; fraudem sapientia loco habent. Quis hac

omnia tragodus vel contenta voce expresserit?
Liberatus narrans, quid Cyrillus ageret, dum
expectatur dies futurae synodi: Desolationes
quasdam librorum Nestoris faciebat, cum per-
turbare volens; erat enim, ut dicitur, ejus ini-
micus.

In brevitate.

TYRANNIDIS TEMERITATEM TOLE-
ro, &c.] Meminerat initio tyrannici Alexan-
drinorum Episcoporum spiritus; atque ita vo-
cem hanc amat usurpare ad invidiam Cyrilli,
qui perinde ac praecessores, imo magis, vene-
rat in suspensionem usurpatae secularis in Aegy-
ptum potentiae, atque adeo tyrannidis, ut tra-
dit Socrates.

Iterum tyran-
nidis cimen
objicit Cyril-
lo, qualis specie.

DEPONAMUS IGITUR, &c.] In hac
verba, aut certe in istum sermonem intende-
bant forte veteres historiae scriptores, cum di-
cerent post Socratem: Rebus sic tunc perturbatis
& confusis, Nestorius, cum contentionis pestem
latius in vulgus manare intelligeret, poenitentia
adductus, Mariam Deiparam vocavit, sic elo-
cucus: Dicatur Maria Deipara, & offensiones
animatorum sedentur. Verum nemo illum poeni-
tentia adductum hac dixisse existimavit: quan-
quam dictum istud a Nestorio scribat Nicepho-
rus post concilium Ephesinum, cum Ecclesiae
diro schismate ipsius causa scinderentur.

Illustratus
Socrates.

Lib. 7. c. 33:

Lib. 14. c. 35:

EJUSDEM SERMO XIII.
DIE ALTERA, id est, DOMINICA DICTUS.

Interprete Mercatore.

Quo tempore
habitus ser-
mo.



Abiit hunc sermonem Nesto-
rius die decimo quarto Decem-
bris ann. 430. cum festus esset
hesterno labore, & acris tamen
compendio scientiam pietatis
tradere vgeretur, sive hanc in-
stantiam callide procuraverit sibi a suis fieri,
quod opinabilis; sive ab aliis revera tumultu
quodam pio cogere, aperire mentem in re
dubia.

Duas porto in partes tribuit scientiam pie-
tatis, quam dicit, confessionem & consubstan-
tiam Trinitatis, & assumptionis hominis perfecti
a Deo Verbo. Sed in posteriore sola versatur,
de qua nempe quaestio ferveret. Primam pra-
terit, ut confessam apud auditores. Sermonem
hunc Marius Mercator exagitat in appendice
contradictionis ad duodecimum anathematif-
mum, sicut & praecedentem.

Quas in par-
tes distribu-
tus.

Ubi a Mercat-
ore agitur.

I.
Scientia pie-
tatis commu-
nis omnibus,
licet alii aliud
reliquarum
rerum vtilius
sibi putent.

ALIAS in terris sita est aliarum vi-
litas rerum, & quibusdam quidem
in militia degere, magna videtur vtilitas;
quibusdam vero in foro rerum venalium
convenit mercatura; item aliis optabile
est arti maritimae studium commodare,
nonnullis alterius cujuslibet terrestris con-
versationis inire negotium: pietatis au-
tem scientia in commune omnibus homi-
nibus, regibus scilicet & sacerdotibus,
popularibus ac potentibus, vtilis ac ne-
cessaria est.

Quae est autem ista, nisi *ὁρθολογία*,
& consubstantiae divinae Trinitatis, &
assumentis hominem divinae naturae, &
in virgineo utero carnis susceptae, perfe-
ctique hominis assumpti a divinitate, de-
hinc perfectae divinitatis, & perfectae hu-
manitatis in unum Filium conjunctarum
pietatis.

111.
Est autem illa
posita in *ὁρ-
θολογία* Tri-
nitatis & In-
carnationis.

II.
Cur compen-
diose a Nesto-
rio scientia
haec tractatur.

Quae est autem scientia pietatis? Si
quis velit compendio discere: parco
enim, & mihi qui festus sum, & vobis
qui contipatione laboratis. Si quis ergo,
ut dicebam, velit compendio discere;
scientia pietatis est, de consubstantiae Tri-

Quae est autem ista, nisi *ὁρθολογία*,
& consubstantiae divinae Trinitatis, &
assumentis hominem divinae naturae, &
in virgineo utero carnis susceptae, perfe-
ctique hominis assumpti a divinitate, de-
hinc perfectae divinitatis, & perfectae hu-
manitatis in unum Filium conjunctarum
pietatis.

M iij

excellenter contemplatio, duarum jus naturarum in vnam auctoritatem ratione divina conveniens.

IV. Christi nomen duas naturas significat.

Hinc vobis saepe diximus, quomodo Christus, nominis utriusque sit appellatio significativa, id est, humanitatis & divinae naturae. Hinc si quis dicat Christum tantummodo expresse, sciat in isto nomine utramque significari & connuncupari naturam.

V. Probat testimonio Matthaei Evangelistae.

Hinc beatus Matthaeus Evangeliorum conscriptor, cum ad generationis venisset arcanum, a neutra natura generationis fecit narrationem, sed magis a Christi vocabulo; oportet autem expresse dicere, ut omnibus ad perspicendum fiat facilius

Matth. 1. v. 1.

intellectus: Liber, inquit, generationis JESU CHRISTI. Non dixit: Liber generationis Dei Verbi; neque liber generationis hominis. Si enim dixisset, liber generationis hominis, Christum nobis solum hominem demonstraret. Item si diceret, Liber generationis Dei Verbi, solam nobis sine humanitate introduceret deitatem. In Christi ergo appellatione complectitur utramque naturam, ut neutra sine altera possit intelligi.

VI. Hinc conficit beatam Virginem dici debere Θεοτόκον & ἀδελφωτικήν.

Hinc & sanctae Virgini, eo quod eam Christi genitricem dicimus, nomen geminae appellationis convenienter aptamus, id est, Θεοτόκος, quod est genitrix Dei, & ἀδελφωτική, id est, hominis genitrix.

VII. Aperte Θεοτόκος dicitur, cum minus manifeste antea dixisset.

Quoniam autem oportet, propter eos qui lucidiorem requirunt intellectum, maxime cum sint Ecclesiae filii, uti manifestiore locutione, propterea & modo eadem definitione, qua prius, breviter de illa beata Maria semper virgine, praedicabam; etiam nunc evidentiore sermone summa voce proclamo, quoniam sancta Virgo, & Dei est, & hominis genitrix, id

est Θεοτόκος & ἀδελφωτική: genitrix quidem Dei, propterea quod templum, quod in ea creatum est a Spiritu sancto, unitum est divinitati; hominis vero genitrix, propter susceptas a divinitatis natura nostrae naturae primitias.

Haec sunt in compendio dogmata pietatis. Haec per omnia retinentes memoriter servate, ubique haereticorum pravam gloriam declinantes. Non quomodo apud illos Θεοτόκος detrita locutio est, ita putanda est etiam Ecclesiam dicere Θεοτόκος, quia neque cum illi filium dicunt, & Ecclesia filium confitetur, filii apud utrosque par & similis intellectus est; sed apud illos quidem filii nudum vocabulum est, non habens Patri consubstantivum aliquid; apud nos vero filii appellatio cum causa vel re vel opere est. Sic apud illos iterum omnium Dominus Christus Deus nominatur, nominatur apud nos quoque; sed apud illos creatus, apud nos vero cum eo, qui genuit, increatus.

VIII. Primum sensum vocis explicatione regu.

Non igitur ex vna eademque appellatione in vnum deducamur cum haereticis intellectum; sed confiteamur simul humanitatem & divinitatem in vna generatione filii esse conjunctam; neque deitate in carne decedente, immutabilis est enim divinitas, & hoc Deus Judaeis manifestans dicebat: Ego sum, ego sum, & non sum mutatus; neque per incarnationem carne commutata: non enim puderet Deum naturae, quam suscepit, non puderet possidere sibi nec conregnantem; nam si puderet, non eam susceperet. Susceptam autem, propter humani generis dilectionem, habet naturam nostram divinitatis inspoliabile vestimentum. Horum memoriam per omnia possidete in Christo, cui est gloria in saecula saeculorum.

IX. Tacite calumniantur catholici quos cum haereticis sentiant.

Mal. 1. v. 6.

